

CE SERVICII ASIGURĂ NATURA PENTRU NOI?

GESTIONAREA APELOR - RECOMANDĂRI PENTRU FACTORI DE DECIZIE

MINISTERUL MEDIULUI

CE ASIGURĂ NATURA PENTRU ADMINISTRATORII APELOR?

Beneficiile pe care oamenii le obțin din natură sub formă de bunuri și servicii sunt cunoscute sub denumirea generică de servicii ecosistemice. Serviciile și bunurile, cum ar fi reglarea climei, retenția și purificarea apei sau atracția turistică sunt folositoare, deseori vitale societății noastre. Din păcate, multe dintre aceste bunuri le pierdem în mod alarmant, iar această pierdere nu are impact negativ doar asupra naturii, ci și asupra economiei.

Din punct de vedere al gestionării și administrării apelor, serviciul cel mai important este asigurarea calitativă și cantitativă a apei, servicii ce nu pot fi furnizate fără o stare ecologică bună a habitatelor și un debit corespunzător al râurilor și a cursurilor mai mici de apă. Există nenumărate exemple care demonstrează că râurile aflate într-o stare ecologică bună, cât mai apropiate de starea naturală, asigură nutriția naturală și alimentarea cu apă a zonelor inundabile, iar vegetația naturală riverană previne eroziunea solului.

CE IMPORTANȚĂ AU SERVICIILE LEGATE DE APĂ?

Pe parcursul cercetării noastre am identificat și am evaluat cele mai importante servicii ecosistemice din Valea Nirajului și a Târnavei Mici, pentru ca acestea să fie incluse în procesul de luare a deciziilor atunci când se discută despre investiții și despre dezvoltare. De-a lungul cercetării s-a pus accent și pe implicarea și interviuarea localnicilor, deoarece ei cunosc cel mai bine caracteristicile și dotările locului, respectiv ei sunt cei mai influențați de schimbările din peisaj.

De-a lungul interviurilor realizate, din punct de vedere economic și social, retenția apei a fost aleasă ca fiind cel mai important serviciu al ecosistemelor, singurul serviciu dintre cele studiate care afectează toate sectoarele economice.

CE REPREZINTĂ APA PENTRU NOI?

Una dintre cele mai critice resurse naturale este apa, un factor important în economie. Deși în termeni stricți, apa face parte din mediul abiotic, calitatea și cantitatea disponibilă definesc funcționarea ecosistemelor și contribuie la serviciile acestora.

Pentru a asigura o cantitate adecvată de apă, în mod constant, atât pentru habitate cât și pentru terenurile agricole, este nevoie de o climă stabilă și de retenția apei, a reducerii scurgerii superficiale a acesteia. Atât

la nivel regional, cât și global, ecosistemele contribuie la reducerea efectelor schimbărilor climatice: la nivel global prin capacitatea de sechestrare a dioxidului de carbon, iar la nivel regional mai ales prin retenția apei. Capacitatea de retenție a apei depinde de gradul de acoperire a vegetației, de formele de relief, de starea solului, dar și de tipurile lucrărilor agricole efectuate. Râurile și zonele umede sunt importante și din punct de vedere al turismului. Localnicii se simt legați emo-

țional de râuri. Mulți nu au agreat lucrările de amenajare realizate pe râul Niraj. Deseori, lucrările de amenajare pentru prevenirea inundațiilor sau a diferitelor probleme cauzate de dinamica naturală a râurilor provoacă nemulțumiri în rândul comunităților. Ei cred că în afară de schimbările funcționale ale apelor curgătoare, aceste lucrări conduc la daune ecologice și peisagistice, agravate de o gestionare neadecvată

a fondului silvic și de o agricultură neprietenoasă cu natura. Mulți consideră că aceste activități sunt cauza nivelului scăzut de apă din fântâni, precum și a poluării apelor din râuri și pâraie. Gradul de poluare tot mai ridicat se datorează intensificării agriculturii, modului de exploatare a lemnului - necruțător cu pâraiele din regiune, precum și a lipsei de responsabilitate a oamenilor.

CE DORIM SĂ REALIZĂM PÂNĂ ÎN ANUL 2040 ÎN VALEA NIRAJULUI ȘI A TÂRNAVEI MICI?

Pe parcursul cercetării am schițat un scenariu ideal de viitor în care serviciile de ecosistem pot fi conservate și utilizate în mod corespunzător. Pentru atingerea acestui viitor am formulat următoarele recomandări. Conform scenariului ideal, oamenii vor deveni con-

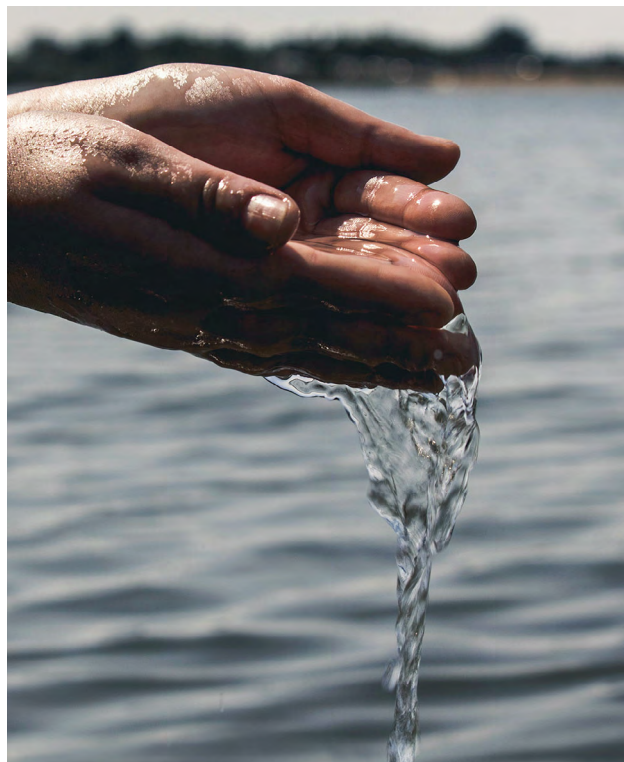
sumatori conștienți, vor proteja și conserva zonele umede, cu ajutorul tehnologiilor moderne vor produce apă potabilă de bună calitate unde va mai fi încă nevoie, și se va dezvolta o abordare integrată a resurselor de apă.

CE PUTEM FACE PENTRU O ADMINISTRARE CORESPUNZĂTOARE A APELOR?

Până în anul 2040, schimbările climatice pot provoca fenomene accentuate de secetă. Lipsa de apă poate fi ameliorată prin utilizare conștientă și economică a acesteia. Dezvoltarea unor mici acumulări locale care se încadrează în peisaj, precum și introducerea unor practici de economisire a apei (de ex. irigare prin picurare, reținerea precipitațiilor, mulcirea solului) vor contribui în mare măsură la reținerea apei.

Conservarea zonelor umede ar trebui să fie prioritară, deoarece aceste habitate contribuie la buna funcționare a tuturor celorlalte ecosisteme. În cazul apei potabile, nu ajunge să ne bazăm doar pe tehnologia avansată, ci trebuie să punem accent pe prevenirea poluărilor prin punerea în aplicare a legilor stricte de protecția mediului în sectorul agricol și cel forestier.

Prin aplicarea managementului integrat al resurselor de apă descrise în Directiva Cadru Apă, se vor îmbina și se vor explora problemele de la nivel local, cel al râurilor și pâraielor, cu cele regionale, la nivel bazinal. În cazul inundațiilor se vor acorda prioritate soluțiilor naturale (cum ar fi reabilitarea terenurilor inundabile, protejarea pădurilor din bazin) în locul intervențiilor dure ce rezultă din modificarea drastică a albiilor.

RECOMANDĂRI PENTRU ATINGEREA ACESTUI SCOP:

- Dezvoltarea implementării Directivei Cadru Apă.
- Integrarea mai bună a măsurilor de retenție a apei în Planurile de management al bazinelor.
- Protecția mai severă și administrarea adecvată a zonelor umede.
- Prin Programul de Dezvoltare Rurală susținerea măsurilor care asigură o economisire mai bună a apei și contribuie la retenția apei.
- Aplicarea severă a prevederilor Directivei Nitrați și a celorlalte reglementări de mediu care au menirea de a stopa poluarea cu diferite substanțe, conștientizarea localnicilor și a celor care utilizează apă.
- Stabilirea unui sistem de stimulare a poluatorilor primari pentru a favoriza tratamentul adecvat în loc de poluarea apei.
- Realizarea de campanii de informare care să pună accent pe importanța conservării calității și cantității apei, precum și pe posibilitățile ce pot fi aplicate.

Mai multe informații despre cercetarea derulată găsiți în publicațiile „Încotro ne vom îndrepta? Scenarii de viitor prin prisma serviciilor ecosistemice din Valea Nirajului și a Târnavei Mici”, respectiv „Cât valorează bunurile primite de la natură? Studiu sintetic al cercetării serviciilor ecosistemelor din siturile Natura 2000 din Valea Nirajului și a Târnavei Mici”, accesibile pe pagina de internet: www.milvus.ro/ecoservices.

PARTENERI:

www.milvus.ro
www.okologia.mta.hu
www.ceeweb.org

CONTACT:

office@milvus.ro
tel/fax: +40 265 264726

MilvusGroup
CEEweb.For.Biodiversity

www.milvus.ro/ecoservices/

Prezenta publicație s-a realizat în cadrul proiectului „Cartografierea și evaluarea serviciilor de ecosisteme în siturile Natura 2000 din regiunea Niraj-Târnavă Mică”, finanțat prin Mecanismul Financiar SEE 2009-2014. Valoarea totală eligibilă a proiectului este de 402 340,41 Euro, din care 60 351,06 Euro cofinanțare din bugetul național, prin Ministerul Mediului, Programul RO02 – Biodiversitate și servicii ale ecosistemelor. Obiectivul general al proiectului este cartarea și identificarea principalelor servicii ecosistemice din cadrul ariei acoperite de prezentul proiect, care vor fi cuprinse într-un studiu privind contribuția serviciilor ecosistemice la principalele sectoare economice.

Proiectul este coordonat de Asociația Grupul Milvus în parteneriat cu Academia Maghiară de Științe Centrul de Cercetare Ecologică și reprezentantul rețelei CEEweb for Biodiversity, o rețea de organizații europene de protecția naturii.

Pentru informații suplimentare despre granturile SEE accesați: www.eeagrants.org, www.eeagrantsmediu.ro, www.eeagrants.ro.